

Číslo: KPUBA-2022/24060-2/100666/FAN
Bratislava 08.12.2022

Krajský pamiatkový úrad Bratislava (ďalej len „KPÚ BA“), ktorý je miestne a vecne príslušným správnym orgánom na úseku ochrany pamiatkového fondu podľa § 9 ods. 5 a § 11 ods. 1 zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) a podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších zmien a doplnkov (správny poriadok), na základe žiadosti správcu: Marianum – Pohrebníctvo mesta Bratislavy, p.o., Šafárikovo nám. 3, 811 02 Bratislava 1, prijatej dňa 21.11.2022, vydáva toto

rozhodnutie

podľa § 32 ods. 2 a 33 ods. 2 pamiatkového zákona **k zámeru obnovy** nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „NKP“): **Cintorín s pamätníkom Slavín na ulici Na Slavíne v Bratislave**, situovanej na pozemkoch parc.č. 2925/1-3 k.ú. Staré Mesto, evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod číslom **204/1-11**, nachádzajúcej sa na území Pamiatkovej zóny Bratislava – centrálna mestská oblasť, s nasledovným rozsahom predpokladaných prác: **1) Reštaurovanie Vstupných bronzových kazetových dverí objektu Pamätníka s reliéfmi (číslo v ÚZPF 204/1)** podľa predloženého zámeru na reštaurovanie: „Bronzové dvere a dve súsošia na Slavíne v Bratislave, Reštaurátorský zámer“, vypracoval: Akad.soch. Stanislav Kožela, november 2022; **2) Reštaurovanie Bronzového súsošia I. „Nad hrobom spolubojovníka“ (číslo v ÚZPF 204/6) a Bronzového súsošia II. „Po boji“ (číslo v ÚZPF 204/7)** podľa predloženého zámeru na reštaurovanie: „Bronzové dvere a dve súsošia na Slavíne v Bratislave, Reštaurátorský zámer“, vypracoval: Akad.soch. Stanislav Kožela, november 2022; **3) Obnova zelených terás pred vyhlídkovou terasou a pred krížom – ošetrovanie a doplnenie zelene, oprava chodníkov a obrubníkov** podľa predloženého návrhu: „NKP Slavín – Lokalita výsadby zelene s plánovanou revitalizáciou spevnených plôch, parcelné číslo: 2925/1“ (ďalej aj „predložený zámer“). Predložený zámer je podľa § 32 ods. 2 a § 33 ods. 4 pamiatkového zákona z hľadiska ochrany pamiatkových hodnôt danej NKP a záujmov chránených pamiatkovým zákonom **prípustný s nasledovnými podmienkami:**

1. Výtvarné súčasti pamiatky, ktoré majú byť predmetom obnovy podľa predloženého zámeru (a. Vstupné bronzové dvere objektu Pamätníka s reliéfmi – číslo v ÚZPF 204/1); b. Bronzové súsošie I. „Nad hrobom spolubojovníka“ – číslo v ÚZPF 204/6); c. Bronzové súsošie II. „Po boji“ – číslo v ÚZPF 204/7), je možné obnovovať iba metódami reštaurovania, opodstatnenou kombináciou konzervačnej a rekonštrukčnej metódy. Cieľom reštaurovania bude fyzická záchrana originálu a maximálne možné zachovanie autentickej hmotnej a pamiatkovej podstaty predmetov reštaurovania a tiež ich kvalitné prezentovanie.
2. Reštaurovanie výtvarných súčastí pamiatky, uvedených v bode č. 1 tohto rozhodnutia, môže pripravovať a vykonávať iba reštaurátor – fyzická osoba s príslušnou špecializáciou, ktorá má odbornú spôsobilosť v zmysle § 33 ods. 7 písm. b) a c) pamiatkového zákona v nadväznosti na § 5 a § 5a zákona NR SR č. 200/1994 Z.z. o komore reštaurátorov a o výkone reštaurátorskej činnosti jej členov v znení neskorších predpisov.
3. V rámci prípravy reštaurovania predmetných výtvarných súčastí pamiatky zabezpečí vlastníč/správca **spracovanie reštaurátorskej dokumentácie, stupeň: správa z reštaurátorského**

výskumu a návrh na reštaurovanie prostredníctvom zodpovedných fyzických osôb – reštaurátorov s príslušnou špecializáciou podľa podmienky č. 2 tohto rozhodnutia. Uvedený stupeň reštaurátorskej dokumentácie je potrebné po formálnej a obsahovej stránke vypracovať v súlade s § 5 ods. 2 Vyhlášky Ministerstva kultúry SR č. 231/2014 Z.z. (ktorou sa mení Vyhláška Ministerstva kultúry SR č. 253/2010 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov).

4. Spracovanú reštaurátorskú dokumentáciu predloží vlastník/správca KPÚ BA na schválenie podľa príslušných ustanovení pamiatkového zákona – k vydaniu rozhodnutia podľa § 33 ods. 6 pamiatkového zákona. Uvedeným rozhodnutím KPÚ BA zároveň odsúhlasí realizáciu týchto prác.
5. V rámci prípravy obnovy zelených terás pred vyhlídkovou terasou a pred krížom zabezpečí vlastník/správca **vypracovanie projektovej dokumentácie obnovy**, súčasťou ktorej bude detailná špecifikácia a vytyčenie všetkých navrhovaných objektov v areáli. V uvedenej projektovej dokumentácii obnovy bude ďalej zapracované nasledovné:
 - a. V areáli sa nebudú zakladať nové krovité záhony (to platí aj pre, v žiadosti navrhovaný, nový záhon pozdĺž línie navrhovaného chodníka). Priestor v okolí chodníka ostane zatravný bez zbytočných bariér.
 - b. V priestoroch existujúcich krovitých skupín je nutné navrhovať druhové zloženie drevín s ohľadom na existujúce podmienky prostredia.
 - c. Obrubník navrhovaného chodníka bude zapustený v teréne, materiálové a farebné riešenie a presné trasovanie navrhovaných nových chodníkov je nutné bližšie špecifikovať a predložiť KPÚ BA v rámci projektovej dokumentácie na schválenie.
6. Projektovú dokumentáciu obnovy môže v zmysle § 32 ods. 8 pamiatkového zákona spracovať len fyzická osoba autorizovaná podľa zákona SNR č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení zákona č. 236/2000 Z.z.
7. Projektovú dokumentáciu obnovy prerokuje vlastník/správca, resp. ním poverená zodpovedná osoba, v stave rozpracovania v zmysle § 32 ods. 9 pamiatkového zákona vopred s KPÚ BA.
8. Spracovanú projektovú dokumentáciu obnovy predloží vlastník/správca, resp. ním poverená osoba, v zmysle § 32 ods. 10 pamiatkového zákona KPÚ BA k vydaniu samostatného záväzného stanoviska, ktorým KPÚ BA zároveň odsúhlasí realizáciu obnovy.
9. Štátny pamiatkový dohľad vykonáva počas obnovy v zmysle § 32 ods. 13 a § 33 ods. 8 pamiatkového zákona KPÚ BA.
10. Každú zmenu oproti alebo nad rámec tohto rozhodnutia je nutné prerokovať a schváliť KPÚ BA.

Toto rozhodnutie stráca platnosť po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti, ak v tejto lehote nebol vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

Odôvodnenie

KPÚ BA začal konanie na základe žiadosti správcu: Marianum – Pohrebníctvo mesta Bratislavy, p.o., Šafárikovo nám. 3, 811 02 Bratislava 1, prijatej dňa 21.11.2022, o vydanie rozhodnutia k zámeru obnovy NKP: Cintorín s pamätníkom Slavín na ulici Na Slavíne v Bratislave, situovanej na pozemkoch parc.č. 2925/1-3 k.ú. Staré Mesto, evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod číslom 204/1-11, nachádzajúcej sa na území Pamiatkovej zóny Bratislava – centrálna mestská oblasť, s nasledovným rozsahom predpokladaných prác: 1. Reštaurovanie Vstupných bronzových kazetových dverí objektu Pamätníka s reliéfmi (číslo v ÚZPF 204/1) podľa predloženého zámeru na reštaurovanie: „Bronzové dvere a dve súsošia na Slavíne v Bratislave, Reštaurátorský zámer“, vypracoval: Akad.soch. Stanislav Kožela, november 2022; 2. Reštaurovanie Bronzového súsošia I. „Nad hrobom spolubojovníka“ (číslo v ÚZPF 204/6) a Bronzového súsošia II. „Po boji“ (číslo v ÚZPF 204/7) podľa predloženého zámeru na reštaurovanie: „Bronzové dvere a dve súsošia na Slavíne v Bratislave, Reštaurátorský zámer“, vypracoval: Akad.soch. Stanislav Kožela, november 2022; 3. Obnova zelených terás pred vyhlídkovou terasou a pred krížom – ošetrovanie a doplnenie zelene, oprava chodníkov a obrubníkov podľa

predloženého návrhu: „NKP Slavín – Lokalita výsadby zelene s plánovanou revitalizáciou spevnených plôch, parcelné číslo: 2925/1“ (ďalej aj „predložený zámer“).

KPÚ BA posúdil predloženú žiadosť vlastníka z hľadiska ochrany pamiatkového fondu v zmysle príslušných ustanovení pamiatkového zákona, pričom zobral do úvahy samotný zámer vlastníka, stavebno-technický stav predmetnej NKP a stav jej prezentovania v prostredí, ochranu originálnych hmôt pamiatky a jej pamiatkové hodnoty, ktoré je potrebné zachovať a chrániť v súlade so všeobecným záujmom a princípmi pamiatkovej ochrany, príslušné ustanovenia pamiatkového zákona a Vyhlášky Ministerstva kultúry SR č. 253/2010 Z.z. v znení vyhlášky č. 231/2014 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane pamiatkového fondu.

S ohľadom na významné hodnoty predmetných výtvarných súčastí (bronzových vstupných dverí, Súsošia I. a Súsošia II.) danej pamiatky je realizácia ich reštaurovania možná iba zodpovedným reštaurátorom a po spracovaní príslušného stupňa reštaurátorskej dokumentácie.

Rovnako obnova zelených terás pred vyhládkovou terasou a pred krížom podľa názoru KPÚ BA vyžaduje spracovanie samostatnej projektovej dokumentácie obnovy. Priestor v okolí pomníka musí ostať čitateľný a bezpečný, preto nie je vhodné zahusťovať, resp. navrhovať, nové krovité výsadby, a to najmä v centrálnych častiach areálu. Navrhovaná línia chodníka má nahradiť vychodenú, degradovanú plochu, avšak z kompozičného aj prevádzkového hľadiska nie je vhodné jej následné dotváranie zeleňou. Chodník má byť riešený jednoducho s priamym napojením na trávnik. V existujúcich krovitých skupinách, ktoré sa budú dosádzať novými krami je nutné brať ohľad na potrebu ich dôslednej adaptácie v už existujúcom koreňovom systéme drevín ako aj na svetelné podmienky, a v tomto duchu navrhovať aj druhové zloženie.

Podmienky uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia vyplývajú zo základnej ochrany danej NKP a z ochrany jej originálnych súčastí, z ochrany pamiatkových, výtvarných a umelecko-historických hodnôt uvedenej pamiatky, z príslušných ustanovení pamiatkového zákona a citovanej Vyhlášky Ministerstva kultúry SR.

Plánovanou obnovou podľa predloženého zámeru a pri dodržaní podmienok, stanovených v tomto rozhodnutí, nebudú narušené pamiatkové hodnoty predmetnej pamiatky.

Vzhľadom na uvedené, rozhodol správny orgán tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Krajský pamiatkový úrad Bratislava, Leškova 17, 811 04 Bratislava. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. arch. Ján Mackovič
riaditeľ

Doručuje sa

1. Marianum – Pohrebničníctvo mesta Bratislavy, p.o., Šafárikovo nám. 3, 811 02 Bratislava 1
2. Hlavné mesto SR Bratislava, Primaciálne nám. 1, 811 01 Bratislava

Na vedomie

Miestny úrad Bratislava – Staré Mesto, Vajanského nábr. č. 3, 814 21 Bratislava 1

Na založenie do spisu

KPÚ BA